

Heide [VERTELT]

www.heidevertelt.be

308

7 december 2025

Op naar Kerstdag met vier weken advent!

In aanloop naar Kerstdag brengen wij vier weken lang, een kort verhaaltje, wat gebaseerd op de noden in de wereld, maar ook noden dicht bij huis. Het zijn verhalen om over na te denken en al of niet te projecteren naar onze manier van leven of denken.

De tweede adventsweek *"Populus Sion"* (het volk van Sion)

Tijdens deze tweede adventsweek denken wij aan de bewoners van onze wijk, gemeente, land, Europa, eigenlijk de hele wereld. Zeker aan de grotere conflicten, oorlogen in de wereld, maar wij denken ook aan de kleinere geschillen in familie of omgeving. Dergelijke situaties creëren remmen om de feestdagen mee te maken zoals men het zelf graag zou willen. De periode rondom de Kerstdagen zou er één moeten zijn van vrede, maar dat is niet overal zo! Eerder verscheen in *"Heide vertelt"* een bijdrage geschreven door wijlen Louis Verpraet. Het gaat over een oorlogsverhaal uit WO I: *Dit kerstverhaal heeft mij steeds zeer getroffen: WO-I was pas een viertal maanden bezig. Het was een ijzig koude lucht, met pinkelende sterren aan de hemel. Het gebeurde aan het IJzerfront, aan een Duits-Engelse linie. Plots hoorden de Engelsen uit de Duitse loopgraven een prachtig gezongen "Stille Nacht, Heilige Nacht" weerklinken. De Engelsen zongen onmiddellijk mee. Er moet daar een hemelse sfeer gehangen hebben. De soldaten kwamen uit hun loopgraven, zonder wapens. Er werd gevoetbald: Engeland-Duitsland; verschillende soldaten wisselden hun adres uit met vijandige collega's. Plots was het hier vrede voor mensen, die elkaar als vrienden beschouwden. Dit is ongelooflijk, maar waar... maar plots nam een Engelse officier zijn revolver en schoot een Duitse soldaat neer. Iedereen liep vliegensvlug terug naar de loopgraven. De euforie was verbroken! Even hadden ze van de hemelse Vrede kunnen proeven. Zou Jezus toch God zijn? Eén Stille Nacht! Heilige Nacht!*

Cadeautips!

December "cadeautjesmaand"
twee voorstellen!

"waar lijn 12 haar sporen achterliet"

te koop bij dagbladhandel Bouckaert-Pelckmans, Carrefour, Visit
Kalmthout (35 euro)

"de Kalmthoutse Gouden sportgeschiedenis"
bij Visit Kalmthout (nog een beperkte oplage, 20 euro)

Mogen wij hopen dat er dit jaar ook dergelijke perioden komen in Oekraïne, in Soedan, Gaza, of waar ook ter wereld, maar misschien ook in onze buurt of familie! Misschien tijd om een al lang sluimerende ruzie eens bij te leggen!

Na “Boschlust”, “Zwarte Hond” nu “Bolderbos” in de Beauvoislaan.

Eerder waren we van mening dat “*Estaminet In de Boschlust*”, wel eens de voorganger kon zijn van het gebouw wat deze week “*tapasbar Bolderbos*” werd. We gingen ten rade bij Jan Franken, oud-voorzitter van de Oudheidkundige kring van Kalmthout. Hij kon ons bevestigen dat dit niet klopte. Het café “*in de Boschlust*” bevond zich destijds op de hoek van Rode weg en de huidige Beauvoislaan (toen de Kruisstraat) aan de zijde van de wijk Dennendaël. Het was een café dat zeker in de periode van de steenbakkerijen daar veel aantrek had. Na de uitbating van het café werd de woonst

ingenomen door het gezin Raemaekers-Verbeuren met hun kinderen, onder andere Jef en Yvonne. Wanneer het gebouw, wat wij kennen als de vroegere Zwarte Hond, Den Draver of restaurant Den Bosduin, waar deze week de tapasbar openging, is gebouwd of café is geworden is ons momenteel nog niet duidelijk. Het verst in de tijd gaan wij terug naar Mon Cools die het café rond 1960 overnam van een zekere Van den Kieboom. Het café noemde toen al café Zwarte Hond. Rond 1970 werd het café overgelaten aan Herman Marien die er samen met zijn vrouw café ging houden. Het was in die jaren een aantrekkelijk café, ook regelmatig bezocht door de militairen die vanuit hun basis in Maria ter Heide meermaals naar het café afzakten. Op zondag was het er vooral een treffen voor de “boeren” uit de

omgeving. Al die tijd was het café eigendom van de brouwersfamilie Cassimon. Rond 1990 kwam daar verandering in wanneer Esther Calluy de zaak overnam, zij moderniseerde de zaak en noemde ze voortaan “*Taverne Den Draver*”. Nadien volgden er nog een tweetal andere uitbaters die de zaak overnamen en er meer en meer een restaurantgebeuren van maakten. In 2009 werd de zaak opnieuw gerenoveerd en veranderde de naam naar “*restaurant Den Bosduin*”, uitgebaat door een koppel uit Essen Nancy Dierckx-Quick en Dirk Van Doren. Nu is het dan de beurt aan een volgend koppel, ook uit de gemeente Essen, Jim De Bolster en Danielle Van Veen, om er te starten met een tapasbar onder de naam “*Bolderbos*”.

Kalmthoutse tennisclub 25 jaar oud!

Vorig weekend vierde KTC, de Kalmthoutse tennisclub, haar 25-jarig bestaan in het OKA met een dansfeest. Zoals veel mooie verwezenlijkingen ontstond het idee ook aan de toeg. Voor 2000 werd er al duchtig tennis gespeeld op de tennisvelden van het Cuylitshof. Cuyitshof zelf was toen nog een taverne en achteraan de zaak waren er tennisvelden. Vrienden van toen zochten mee naar een oplossing toen het Cuylitshof ging verdwijnen. De gemeente Kalmthout had in 1997 in de Heikantstraat naast een bestaand voetbalveld ook tennisvelden aangelegd. Dit was de geboorte van het “*sportcentrum Zwarte hond*”. Vanaf het moment dat deze tennisvelden er waren sprong de omni-sportvereniging Heikant-sport mee op de kar en startte er met het geven van tennislessen. Hierdoor werd het tennissen gepromoot en meer en meer populair. Tijdens de eerste jaren na de opening van de velden zorgden lesgevers, wijlen Guy Stevens,

Gino Vanthillo en Lieven Thys dat heel wat mensen de weg vonden naar het tennis. Dit was ook de mensen die in het Cuylitshof samen kwamen niet ontgaan. Onder leiding van Sam Bosmans, die de eerste voorzitter van KTC werd, ging een droom in vervulling. In 2000 nam de nieuwe club het heft in handen en groeide het tennis nog meer aan de Heikantstraat. Ook de gemeente wilde meegaan in het verhaal en zorgde ervoor dat de velden, die eerder asfalt als bedekking hadden, in gravel werden aangelegd. Meteen kwam er ook verlichting zodat er ook later in de avond kon gespeeld worden. In 2000 bij de start registreerde de club al 62 leden. In 2004 werden er nogmaals aanpassingen gedaan en werden nog twee velden aangepast van asfalt naar gravel. In 2022 waren er opnieuw grote wijzigingen, het vijfde veld werd ook voorzien van gravel en er kwamen twee padelkooien bij. Vandaag kan de club terugblikken op een mooie geschiedenis met ook al enkele hoogtepunten. Ondertussen is Peter Cosyns de voorzitter, in het bestuur bijgestaan

door Tom Vlietinck en Didy Breugelmans. Zij runnen nu een club bestaande uit 700 leden waaronder ook heel wat vrijwilligers die een handje toesteken. Naast het aanbieden van tennis organiseren zij ook tennislessen en tenniskampen voor de jeugd, bouwden zij een +55 werking uit en organiseren zij jaarlijks toernooien. Ook in de winter zorgen zij ervoor dat de mensen hun conditie op peil kunnen houden met winterwandelingen. Ondertussen wordt er ook regelmatig deelgenomen aan interclubwedstrijden en zijn er al meermaals mensen gehuldigd die mooie uitslagen behaalden in allerlei toernooien.

Ouder echtpaar had zes varkens verkocht.

Uit de krant "Limburger koerier, provinciaal dagblad" 18-08-1939

Bij Kalmthout (België) heeft gedurende den nacht een overval plaats gehad op het bejaarde echtpaar en hun 21-jarige dochter. De man had juist dezer dagen zes varkens verkocht en daarvoor 4.300 francs ontvangen. In het holst van den nacht werd de deur van de slaapkamer van het echtpaar geopend en vier gemaskerde mannen traden binnen. Twee van hen grepen den ouden man vast en mishandelden hem, toen hij zich te weer wilde stellen, terwijl de derde de vrouw onder bedreiging met een revolver dwong de plaats te wijzen, waar zich het geld, dat voor de varkens was ontvangen, bevond. De vierde indringer was inmiddels naar de slaapkamer van de dochter gegaan, die eveneens verplicht werd het geld, dat zich in haar kamer bevond, af te staan. Dit was echter slechts een gering bedrag. De nachtelijke bezoekers verdwenen daarna ijlings en men heeft tot heden geen spoor van hen weten te ontdekken.

Iemand een idee waar deze overval heeft plaats gehad?

Het Kerkeneind van « toen » !

Wie naar de oude ingekleurde ansichtkaart van het Kerkeneind kijkt, wordt meteen teruggevoerd naar het Kalmthout van de jaren '30. Het is een tafereel van rust en orde. Kinderen in korte broeken en schortjes spelen op het plein, terwijl de blik van de voorbijganger wordt getrokken naar drie pijlers van het toenmalige dorpsleven: het gezag, het onderwijs en het geloof. Deze plek is meer dan een kruispunt van straten; het is een kruispunt van verhalen. Centraal staat het statige, witgepleisterde gemeentehuis. Gebouwd in 1863 naar een ontwerp van provinciaal architect Eugène Gife, moest dit neoclassicistische gebouw uitstralen dat Kalmthout een gemeente van betekenis was. De strakke symmetrie en de statige voordeur straalden autoriteit uit. De leeuwen naast de voordeur van het

gebouw uitstralen dat Kalmthout een gemeente van betekenis was. De strakke symmetrie en de statige voordeur straalden autoriteit uit. De leeuwen naast de voordeur van het

gemeentehuis staan er sinds 1871 volgens meerdere lokale erfgoedbronnen. Toch was het leven achter die gevel niet altijd even 'droog' en formeel. Al snel na de bouw bleek het dak te lekken door een te flauwe helling, waardoor het in 1874 al vervangen moest worden door zink. In 1898 werd het gebouw aan de rechterkant uitgebreid door Louis Gife, de zoon van de oorspronkelijke architect, om de groeiende gemeente bij te benen. Rechts op de foto (grotendeels buiten beeld, maar onmisbaar in het verhaal) stond de Gemeentelijke Jongensschool. Dit gebouw uit 1909, ontworpen door Constant Van Hoof, was een typisch

schoolgebouw uit die tijd: jongen- en meisjesscholen waren strikt gescheiden. Maar in 1952 verstomde het kinderstemmen op deze plek. De school verhuisde naar een andere locatie en de leegstaande lokalen kregen een nieuwe bestemming. De gemeente, die uit haar jasje groeide in het kleine gemeentehuis ernaast, brak muren door en zette bureaus neer. Waar meesters met krijtjes schreven, begonnen typemachines te ratelen. De oude school werd zo onofficieel deel van het gemeentehuis. Een functie die het gebouw zou houden tot de recente sloop in 2023, noodzakelijk voor de toekomst van de site. Rechts op de voorgrond, omringd door een keurig bloemenperk, torent het Heilig Hartbeeld. Onthuld op 14 juni 1931 was het beeld veel meer dan religieuze devotie. Wie dichterbij komt, ziet dat de sokkel een verhaal van verdriet vertelt. Het is een oorlogsmonument. De namen van de Kalmthoutse gesneuvelden en burgerslachtoffers uit de Eerste (en later de Tweede) Wereldoorlog staan erin gegrift. Oorspronkelijk stond het beeld, zoals op de foto, prominent op het plein. Later moest het wijken voor het toenemende verkeer en verhuisde het dichterbij de kerkmuren, waar het nog steeds waakt over het dorp. Vandaag ondergaat het Kerkeneind zijn grootste transformatie in honderd jaar. De oude school is verdwenen, maar de 'witte parel' uit 1863 blijft staan. Het wordt het historische gezicht van het nieuwe "Huis van de Gemeente", dat in mei 2026 zijn deuren zal openen.

(Bijdrage Wim Kuypers)

Bekijk vandaag het Kerkeneind met het nieuwe gemeentehuis!

Vandaag tussen 10u en 17u wordt iedereen de gelegenheid geboden om al eens rond te wandelen op het Kerkeneind en de bouwwerken van het nieuwe gemeentehuis zowel binnen als buiten te bekijken. Het is een unieke gelegenheid om het gemeentehuis voor de toekomst, dat deze week voorlopig is opgeleverd, te bekijken. Wij mogen stellen dat het een pareltje is geworden!

Het oude gemeentehuis, zoals wij het kenden, is bewaard gebleven en is mooi gekapseld in het nieuwe gebouw. Met de modernste bouwtechnieken is het gebouw klaargemaakt om opnieuw vele jaren dienstig te zijn voor de bevolking. Heel belangrijk is dat nu alle diensten op één plaats verenigd worden; de

gemeentediensten, de vroegere OCMW-diensten met ook het dienstencentrum "De groten Uitleg". Het project, uitgetekend door de architecten Els Claessens en Tania Vandenbussche (ECTV), mag gezien worden. Het is een mooi verhaal geworden met veel aandacht voor het onthaal en werkruimten voor het

personeel. Een centraal middelpunt is het Atrium met veel lichtinval. Een grote ruimte, welke in drie delen kan opgedeeld worden, zorgt ervoor dat iedereen voortaan ook welkom is in het dienstencentrum, meteen wordt dit ook een ruimte waar je kan genieten van een drankje bij een bezoek aan het gemeentehuis, dit lokaal kan in de toekomst uitgroeien naar een gezellig trefpunt. Ondertussen wordt er hard gewerkt aan de omgeving rondom de gebouwen. Naast het gemeentehuis zelf heeft men er ook voor gezorgd dat de O.L.Vrouwekerk prominenter in het zicht komt, als het ware een beetje op een verhoog met rondom veel groen. Achteraan voor de brandweerkazerne, die ook heel wat zichtbaarder wordt, komen er een 100-tal parkeerplaatsen. Het Kerkeneind zelf, wat al gedeeltelijk is afgewerkt, belooft zo een pareltje te worden. Rondom de gebouwen werd ook veel aandacht besteed aan het ecologische, behoud van enkele waardevolle bomen, de waterhuishouding en daarnaast het creëren van een rustgevende omgeving. De galerij die achteraan het gemeentehuis rondom het gebouw is voorzien geeft een aangename verbinding met de parking en de fietsstallingen. Aan het geheel hangt wel een prijskaartje van om en bij de 10,5 miljoen. Toch is het gemeentebestuur gelukkig dat men er over heeft kunnen waken dat er weinig meerkosten te noteren vallen en dat er ook een flinke subsidie werd toegekend door Vlaanderen.

Enige gelegenheid voor een bezoek:

Met de open-deur vandaag zondag 7 december creëert het gemeentebestuur een ideale gelegenheid om het afgewerkt gebouw te bezoeken en te ontdekken. Een rondgang zorgt ervoor dat de bewoners van onze gemeente kennis kunnen maken met de ruimten, nog vooraleer deze in gebruik worden genomen. De volgende maanden worden alle lokalen ingericht met de noodzakelijke bureaumeubelen, de technische ondersteunende installaties en wordt het geheel warm aangekleed. Blikvangers zijn zeker de gerenoveerde raadszaal, het atrium, en de gerenoveerde gevel van het oude gedeelte met de leeuwen op de uitkijk! Het vervolg is nu dat de diensten van de gemeente, het OCMW en de Groten Uitleg tijdens de komende maanden verhuizen naar de nieuwe locatie en dat de omgevingswerken op het Kerkeneind verder gaan. Alles zou begin mei moeten klaar zijn, dan wil het gemeentebestuur overgaan tot een officiële opening!

Kalmthout in de kijker bij “Train world”

In het treinmuseum “Train World” in Schaarbeek kan je vanaf nu kennis maken met een aantal uitgaven van Kalmthoutse auteurs, betrekking hebbende op de spoorwegen. Ook ons boek *“waar lijn 12 haar sporen achterliet”* is er te koop. De stand met Kalmthoutse uitgaven is opgesteld aan de kassa in het museum, er zal daar nog geruime tijd te bekijken zijn. Het is een initiatief van stripkenner Jan Francken die het museum kon overhalen een dergelijke stand op te zetten. Lezers die dit museum nog nooit hebben bezocht moeten het misschien eens overwegen om het één van de komende weken te doen. Het museum is een pareltje van de NMBS en met de trein heel gemakkelijk te bereiken. Je stapt op de trein van de lijn Essen-Antwerpen-Brussel en stapt af in Schaarbeek! Het museum is op maandag gesloten, de andere dagen is het toegankelijk van 10 tot 17u (laatste toegang vanaf 15u30). Een inkomticket kost 15 euro voor een volwassen persoon, gratis voor kinderen tot de leeftijd van 17 jaar (voor jeugd is een tijdelijke gratis inkom tot 17 jaar in verband met een tentoonstelling nu lopende rond de spoorwegen en collaboratie).

Met dit initiatief zet Jan Francken de gemeente Kalmthout weer wat meer in het daglicht en op de internationale kaart. Het museum kent ruime internationale belangstelling!

Buurtkoffie in Dennendael!

Tijdens de volgende buurtkoffie is Jan Hassewer te gast. Hij komt een luchtige presentatie geven met als thema *“Waarom vellen we bomen”*? Jan is een deskundige in deze materie, hij runt een klein maar fijn houtverwerkend bedrijfje in de regio Kalmthout. De bijeenkomst gaat door op dinsdag 9 december om 14u in het Ernest Albert kunsthuis, Hortentiadreef 31, in de wijk Dennendael. Zoals altijd zal de koffie, thee of een ander drankje klaarstaan.

Overlijdens

Op 1 december overleed in AZ Klina Gusta Rosseel, weduwe van Rik Steynen, de vroegere uitbater van de frituur op het Heidestatieplein. Gusta werd geboren in Schoten op 27 april 1938 en was moeder van vier kinderen en 12 kleinkinderen. Haar afscheid zal in intieme kring gebeuren, zij rust in vrede.

We namen ook afscheid van François Caton, echtgenoot van Paula Kerckhofs. François werd geboren in Antwerpen op 21 september 1939 en was vader van een dochter en twee kleinkinderen. Hij overleed op 29 september in het woonzorgcentrum Beukenhof. Van François werd in intieme kring afscheid genomen. Hij rust in vrede!

In zijn woning in Heide overleed op 3 december Klaas Nijpels. Hij werd geboren in Den Helder (NL) op 18 september 1949. Klaas was gehuwd met Ella Goderie en was vader van twee kinderen en opa van Noor, Finn, Moon en Mil. Klaas woonde al vele jaren in Kalmthout en was er goed gekend. Van Klaas wordt afscheid genomen op donderdag 11 december om 14u in het Keienhof, na de afscheidsdienst wordt er op het leven van Klaas geklonken in de zaal van 't Centrum. Hij rust in vrede.

In WZC Sint Vincentius overleed op 3 december Hugh Van Spaendonk. Hugh werd geboren in Kalmthout op 8 december 1934 en was weduwnaar van Anny Jacobs, vader van zes kinderen, twaalf kleinkinderen en vijf achterkleinkinderen. Van Hugh wordt in intieme kring afscheid genomen. Hij rust in vrede.

Op 1 december overleed in haar woning in Kalmthout An Zeldenrust, echtgenote van Jan Schoeters. Zij werd geboren op 11 november 1954. An was ook moeder van drie kinderen en zes kleinkinderen. Van An wordt in intieme kring afscheid genomen, zij rust in vrede.

De sint op bezoek in Beukenhof!

Dat de Sint ook aandacht heeft voor de “oudjes” bewees hij met zijn aanwezigheid deze week in Beukenhof. Een aangepast paard bracht hem in de refter waar hij samen met één van zijn Pieten alle bewoners trakteerde met wat lekkers.

Het viaduct van Merksem...

Fileleed ten top, heel veel lezers onder ons hebben daar ongetwijfeld veel uren fileleed meegemaakt maar nu, na 55 jaar zijn de afbraakwerken begonnen. Het viaduct staat letterlijk in de weg van de toekomstige verdiepte ring en de aansluiting met de tunnels in het Albertkanaal en de Scheldetunnel. Een stukje geschiedenis dat verdwijnt in Antwerpen.

"Een stukje geschiedenis verdwijnt, maar maakt plaats voor een verdiepte aangelegde ring en een vlottere en veiligere verkeersverbinding"

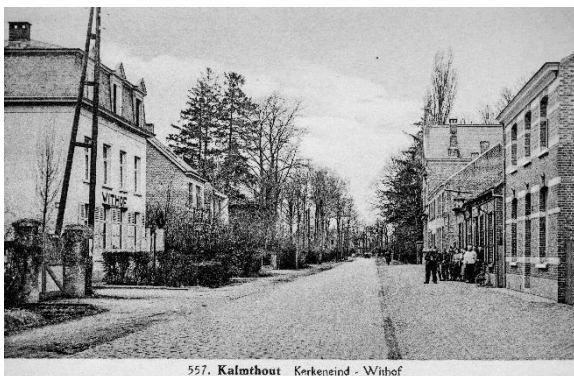
(bijdrage van Paul Witters)

Het "Withof".

Afgelopen maandag werd voorzitter Valerie Van Peel NVA, uitgenodigd in "het Huis" op TV1. De gelegenheid om even terug te kijken naar de woning waar zij in Kalmthout is opgegroeid:

Het gebouw: Villa Vogelenzang (ook bekend als "Withof")

Het historische gebouw dat gelinkt is aan "Van Nu en Straks" is "Villa Vogelenzang", ook aangeduid als "Withof". In dit pand werd in het begin van de jaren 1890 het plan uitgewerkt voor het tijdschrift "Van Nu en Straks". Onder anderen Henry van de Velde en August Vermeylen hadden er hun ontmoetingen in de tuin. Op de zijgevel van het pand hangt een gedenkplaat die herinnert aan het belang van "Van Nu en Straks" ter plaatse.

Historische betekenis

Van Nu en

Straks was een belangrijk literair-cultureel tijdschrift in Vlaanderen eind 19de / begin 20ste eeuw. Het pand in Kalmthout — Withof/ Villa Vogelenzang — is dus historisch relevant als ontmoetingsplaats en mogelijk "thuisbasis" voor de oprichters of ontwerpers van het tijdschrift. Volgens de historische literatuur werd het tijdschrift daar niet alleen bedacht, maar was het deel van een bredere culturele en artistieke context van die tijd — de "geest van Van Nu en Straks" is nauw verbonden met dit pand.

(Bijdrage van Paul Witters)

Oude en vergeten beroepen van vroeger

Vandaag: (98), Matres: Een veelzijdige rol in het onderwijs

Wat is een matres?

Een matres is een term die vroeger werd gebruikt om een vrouwelijke persoon aan te duiden die verschillende rollen vervulde in het onderwijs. Hoewel de term tegenwoordig minder gebruikt wordt, was de matres een belangrijk figuur in het onderwijslandschap van vroeger.

De rol van een matres

Een matres kon verschillende functies vervullen, zoals bewaarschoolhoudster, bijzit, hoofd van een bewaarschool, hoofd van een breischool, naaischool of avondschool. Daarnaast werd de term ook wel gebruikt om een liefje of minnares aan te duiden. De matres had dus een veelzijdige rol in zowel het onderwijs als in persoonlijke relaties.

De taken van een matres

Als bewaarschoolhoudster was de matres verantwoordelijk voor het runnen van een bewaarschool, waar jonge kinderen werden opgevangen en verzorgd terwijl hun ouders aan het werk waren. Als hoofd van een bewaarschool, breischool, naaischool of avondschool had de matres de leiding over het onderwijsproces en zorgde zij ervoor dat de leerlingen de benodigde kennis en vaardigheden opdeden.

Een veelzijdige en invloedrijke rol

De matres vervulde dus een belangrijke rol in het onderwijs van vroeger. Ze had niet alleen de taak om kennis over te dragen, maar ook om te zorgen voor de opvang en verzorging van kinderen. Daarnaast had de matres soms ook een persoonlijke relatie met een ander persoon, wat haar rol nog veelzijdiger maakte. Hoewel de term matres tegenwoordig minder gebruikt wordt, is het belangrijk om de rol van deze vrouwen in het onderwijs van vroeger te erkennen. Ze hebben een grote invloed gehad op de ontwikkeling van jonge kinderen en hebben bijgedragen aan de groei van het onderwijs in het algemeen.

(bijdrage van Paul Witters)

Lang geleden was er in ieder dorp een waterput!

Elk dorp, zeker ook Kalmthout, had destijds een openbare waterput. Hoe men te werk ging kan je in het volgend artikel lezen, het verscheen in 1955 in het oudheidkundig tijdschrift Calmthoutania:

WAT UIT HET DORPSBEELD VERDWIJNT.

Open waterputten worden zeer zeldzaam. Het „putten” geschiedde daarbij, op de zeer oude manier, met ketting op rol of meer nog bij middel van een in de „putmik” baskulerende boom, „ligger” genoemd, die, aan zijn lichtste uiteinde boven de put, voorzien was van een lange

spar, de „zwiksie”, langs boven, voor de vereiste beweeglijkheid, aan de ligger vastgehecht met een kettinkje en van onder voorzien van een haak, dikwijls een omgekeerd hoefijzer, voor aanhechting van de wateremmer; deze laatste eertijds van hout met ijzeren repen. De putmik was dikwijls van onder tot boven begroeid met klimop. Hier en daar zelfs fungeerde als dusdanig een levende boom. Aan het zwaarste uiteinde van de ligger bengelde nogal eens een afgedankte en met zware stenen gevulde ijzeren pot om hem een zeker evenwicht te bezorgen. De put zelf was veiligheidshalve omringd door de „putkuip”, meestal van hout, soms van steen. „Rossenputten”, of putten met door graszoden opgezette wanden, zijn nu wel alle verdwenen. Naast de putkuip trof men de „putbank” of het „verlek” aan waarop omgekeerde melkkitten en allerlei vaatwerk stond te drogen. Zelfs de waterpot had daar zijn traditionele plaats en ook de waskuip vond men steeds in de vaste nabijheid van de waterput. Het uitgegoten spoelwater kwam meestal ten goede aan een vlierstruik die daardoor weelderig groeide en waarvan moeder-de-vrouw de bessen oogstte tot het bereiden van een hoeststillende vlierstroop en waar zoon-lief al eens een tak uitkapte voor het vervaardigen van een klakkebus of „klapbuis”.

Uit de oude doos!

Vorige week hadden we het over het kappen van een lindenboom op het Kerkeneind in 1965. Guido Jongeneelen, die als jongeling op het Kerkeneind woonde was er ook bij, hij bezorgde ons twee foto's van de bomenkap. Op de foto hiernaast zien we het nog bestaande gebouw waar nu café De Kroon is gevestigd. Ook dit zicht zal in de toekomst weer anders zijn, café De Kroon gaat verdwijnen en plaatsmaken voor een ander bouwproject! Het statische hoge huis was de woning van de moeder van oud-burgemeester Adriaan Van Hooydonck, hier kwam later de drukkerij Uitdenhouwen, vooraan verdween het statische huis om er de woning van drukker Werner Uitdenhouwen te bouwen, achteraan waar de drukkerij was is er nu

nog even de "de Grote Uitleg". Deze week merkten wij dat op dezelfde plaats terug een boom werd geplant, maar dan wel een eik!

*Heide vertelt is een uitgave van
de VZW Heide vertelt.
Redactie: Heidestatiestraat 58/1
2920 Kalmthout
0477/22.24.81
www.heidevertelt.be*

